

Demokratierne er skræmte

De krøb for den rå magt

1937: Japan angriber Kina. I Nanking starter japanerne med at skyde kinesere i hundredevis, men da ammunitionen er ved at slippe op, halshugger de i tusindvis: 800.000 mennesker blev myrdet. Massakren forfærdede selv fascisterne, hvorfor de protesterer.

Hitler udrenser generaler i den tyske Værnemagt og udnævner sig selv til øverstkommanderende.

12. februar: Østrigs forbundskansler Schusschnigg kaldes til Berchtesgaden og stilles overfor et ultimatum. De østrigske nazister skal have adgang til enhedspartiet, derved ville nazisterne få ministerposter og plads i parlamentet, derudover skulle politiske (nazistiske) fanger frigives.

Den østrigske regering forsøger at modarbejde Hitlers planer ved at planlægge en folkeafstemning til 13. marts, men allerede 11. marts kl. 20 startede de tyske hære indmarchen i Østrig, og kl 21,15 meddelte forbundskansleren i radioen:

«Vi viger for overmagten».

Slutstenen blev en folkeafstemning, som Hitler lod foretage i april: 99,02 % af østrigerne tilsluttede sig Anschluss, genforeningen med Stortyskland. Hitler havde igennem år forkyndt, at han ikke ønskede at erobre andet land, men da han følte ansvar over for sine landsmænd, var han jo ligefrem tvunget til det.

Denne formulering brugte Hitler gang på gang. Enhver vidste, at det var løgn og bedrag, men det passede fint med de indgåede traktater (Locarno og Briand-Kelloggpagtens formuleringer).

For Østrigs (Ostmarks) vedkommende drejede det sig om 10 mio. tyskere. 5 dage efter Anschluss stod Tjekkoslovakiet for tur.

Mønsteret var det samme. Hjemmetyskere i Sudeterområdet provokerede og stillede helt urimelige og uigennemførlige krav. Konrad Heinlein, lederen af Det sudetertyske Naziparti, udtrykte truende: «*Kl. er fem minutter i tolv*». Han krævede ligestilling og selvstyre for de tyske områder samt ret til at udøve nationalsocialistisk virksomhed.

Hitler foreslog på skrømt en model á la Schweiz, han var jo «den pæne mand».

21. maj: to hjemmetyskere bliver skudt af tjekkisk politi under meget voldsomme optøjer. Hitler truede, hans landsmænd led overlast, han var beskytteren, men hvis man læser hans tale fra

5. november 1937 (Hossbach Referatet), passer timingen for et nyt overfald meget præcist. Hitler havde der forudsagt overfaldet, dog ikke datoen. Prag-regeringen forhandler og opfordres af England og Frankrig til at være smidige (falde til patten).

1938; 25. maj: Sovjet indkalder den tjekkiye gesandt i Moskva Fierlinger til Folkekommissariatet for udenrigsanliggender. Her meddeles, at Tjekkioslovakiet kan føle sig absolut sikker på, at Sovjetunionen i tilfælde af tysk angreb ville opfylde sine bistandsforpligtigelser efter den indgåede traktat.

4. juni: Sovjet foreholder den franske udenrigsminister, at det er nødvendigt at indkalde til en generalstabskonference for at drøfte på hvilken måde, der kunne ydes Tjekkioslovakiet militær hjælp. Slovakkerne kræver selvstyre (tilskyndet af tyskerne). Tyske tropper ved grænsen.

23. juni: Sovjet erklærer, at det ikke vil øve nogen form for pres på den Tjekkioslovakiske regering for at få det til at give efter for Hitlers krav om afståelse af Sudeterområdet.

12. juni: Oslomagterne: Danmark, Norge, Sverige, Belgien, Holland, Finland og Luxemburg erklærer i Folkeforbundet, at det må være hver egen stats egen sag om den vil deltage i sanktioner:

Budskabet oversat til dansk:

„Vær så god, Hr. Hitler, vi vil ikke lægge hindringer i vejen.“

27. august: Sovjets udenrigsminister erklærer overfor den tyske gesandt i Moskva, von der Schulenberg, at Sovjetunionen vil opfylde sine bistandsforpligtigelser. Hvis krigen kommer:

Vil Sovjet holde ord og gøre alt, hvad den formår.

Chefen for den tyske generalstab, general Ludwig Beck tager sin afsked i protest mod Hitlers voldspolitik.

15. september: Chamberlain ankommer til Berchtesgarden: Føreren er forhandlingsvenlig, hvis Vestmagterne lige vil anerkende sudetertyskernes selvbestemmelsesret.

19. september: Benes, den tjekkoslovakiske præsident modtager et engelsk - fransk ultimatum om at bøje sig for Hitlers krav,

Benes forespørger nu i Moskva:

1. vil Sovjetunionen yde øjeblikkelig og effektiv hjælp, hvis Frankrig opfylder sine forpligtelser og

2. om Sovjetunionen, uanset om forudsætningen i bistandspagten om fransk hjælp bristede, ville gribe til militære sanktioner mod aggressoren?

20. september: Svaret var: «Ja, øjeblikkeligt og effektivt» På det andet spørgsmål: „Ja i enhver henseende».

21. september: Sovjet kræver i Folkeforbundet den tyske aggression taget op og bekræfter Sovjets beredvillighed til at opfylde sine forpligtelser.

23. september: Tjekkoslovakiet forespørger endnu engang Sovjet: „Er Sovjet rede til at opfylde sine forpligtelser, også selv om Frankrig svigter og uden at afvente Folkeforbundets afgørelse?

Svaret var ja, men et mere overbevisende udtryk for viljen til at bekæmpe aggressionen var: at Sovjet koncentrerede 30 divisioner ved Vestgrænsen: panserafdelinger og luftvåbenet sattes i kampberedskab. 246 bombefly og 302 jagere koncentreredes i og omkring Kiev.

Herom underrettedes også den franske regering.

Polen konspirerer med Tyskland: Sovjet meddelte den polske regering, at såfremt polske tropper overskrider den tjekkiske grænse vil Ikke-angrebspagten mellem Sovjet og Polen ophøre.

22. september: Chamberlain kommer til Bad Godesberg: Hitler møder med nye krav, han vil rykke ind i Sudeterland for at oprette ro og orden.

22. september: Firemagtsmødet: Vestmagterne underskriver Tjekkoslovaikiets dødsdom.

Den store krig er afværget:

Fred i vor tid

Afskrift fra Politiken:

Den mellem Tyskland, Storbritannien, Frankrig og Italien den 29. september i München sluttede overenskomst har følgende ordlyd:

De fire nævnte lande er blevet enige om følgende betingelser for afståelsen af den sudetertyske del af Tjekkoslavakiet til Tyskland:

- 1.** Rømningen af tjekkoslovakisk militær 1. oktober.
- 2.** Rømningen skal være afsluttet den 10. oktober og uden ødelægelse af nogen art af bestående anlæg. Den tjekkoslovakiske regering bærer ansvaret for, at rømningen gennemføres uden beskadigelse af de nævnte anlæg.
- 3.** Den etapevise besættelse af det overvejende tyske område ved tyske tropper begynder den 1. oktober. Den endelige fastlæggelse af grænserne foretages af et internationalt udvalg. Tyskland har altså nu definitivt fået ret til at besætte det sudetertyske område, uden at Frankrig vil opfatte det som et uprovokeret angreb, der vil medføre dette lands indgriben med påfølgende fare for engelsk indblanding. Dermed skulle Tyskland være tilfreds.

Efter at overenskomsten var underskrevet, blev man endnu en halv time sammen i Führerbau. Tonen mellem de fire verdenspolitikere var meget hjertelig, og Hitler udtrykte sin tak til Mussolini, Chamberlain og Daladier for den indsats, de ved deres rejse til München havde gjort for verdensfreden. Han fulgte derefter sine gæster til dørs.

Alle smilede, og spurgte man om, hvorledes forhandlingerne forløb, gaves der kun et svar: «På det venskabeligste». Afskrift slut.

1938; 1. oktober: De tyske panserkolonner og hære rykker ind i Sudetenland, (Tjekkoslavakiet), der beboedes af 2.8 mio. tyskere, 750.000 tjekker og 7.000 jøder.

Gandhi og freden i München

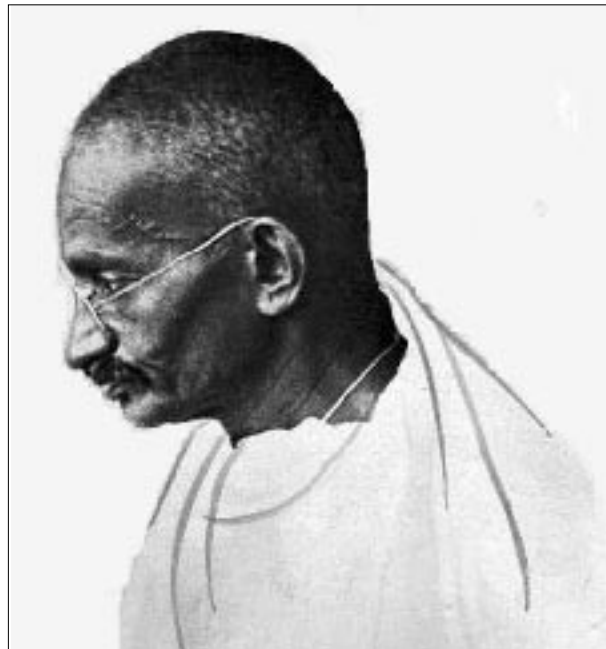
Afskrift i uddrag: Mennesket og Magten: januar 1939:

Gandhi skrev: «Den fred, der blev vundet i München, er en sejr for voldsanvendelse: men den er også dens nederlag.

Tjekkoslavakiet var en lære for mig og os i Indien.

Tjekkerne kunne intet andet gøre, da de så sig forladt af deres to mægtige allierede.

Gandhi,
Mohandas, Karamchand, Mahatma

Og dog vover jeg at påstå, at hvis de havde kendt brugen af Ikke-vold som et nationalt forsvarsvåben, så ville de have stået op mod hele Tysklands magt og Italiens oven i købet.

Jeg nægter at tro på, at et sådant heltemod eller en sådan selvbeherskelse ligger uden for den menneskelige naturs grænser. Den menneskelige natur kan kun finde sig selv, når den fuldt ud erkender, at for at være menneskelig, må den høre op med at være dyrisk og brutal. Det er ikke tomme ord, jeg skriver.

Tjekkerne skal vide, at Forretningsudvalget for den indiske Nationalkongres led med dem, da deres dom blev fældet. Smerten var til en vis grad egoistisk, men des mere ægte. For skønt vi numerisk er en stor nation, så er vi efter europæiske forhold, det vil sige i henseende til organiseret vold, mindre end Tjekkoslaviet.

Vor frihed er ikke bare truet, vi kæmper for at genvinde den

Tjekkerne er fuldt bevæbnede, vi er ubevæbnede. Og Forretningsudvalget sad og overvejede, hvad der var dets pligt overfor tjekkerne, hvorledes skulle Kongressen stille sig, hvis krigen brød løs over os.

Skulle vi slå en handel af med England om vor frihed og tilsyneladende hjælpe Tjekkoslaviet, eller skulle vi leve op til troen på Ikkevold og sige i dommens time for den hjemsøgte menneskehed, at i overensstemmelse med vor overbevisning kunne vi ikke deltage i krigen?

Chamberlain ønskede at undgå krig, hvis det overhovedet var muligt.

Med undtagelse af at tage en krig, satte han al sin indflydelse ind til fordel for tjekkerne. Det var ikke hans fejl, at æren ikke kunne reddes. Sådan vil det gå, hver gang der bliver strid med Hitler og Mussolini.

Det kunne ikke være anderledes.

Demokratiet frygter blodsudgydelse». Afskrift slut.

Kommentar:

Ved Første Verdenskrigs udbrud går Indien ind i krigen på engelsk side for til gengæld at blive et «frit» folk i det engelske Imperium. Englænderne brød stort set alle løfter.

Gandhi vender og drejer hele problematikken for sluttelig at konkludere, at skulle han støtte Tjekkoslaviet ved at gå ind i krigen på engelsk side, ville det indebære et farvel til og en fornægtelse af hans ikke-volds politik, men med frygtelige tab i en barbarisk krig og en pose tomme løfter til gengæld.

Kunne civil ulydighed og Ikke-vold have stoppet Hitlers indmarch i Tjekkoslaviet?

Filosofi i en efterkrigstid

Venner fra foreningen Aldrig Mere Krig var i en debat temmelig overbeviste om, at Civil Ulydighed og Ikke-volds-aktioner kunne have forhindret: Hitlers indmarch i Østrig og Tjekkoslaviet, folkemordene og Anden Verdenskrig.

Gandhi var heller ikke i tvivl. Med sejren over den engelske kolonimagt som baggrund var han overbevist om, at i det lange løb ville Civil Ulydighed og Ikkevold sejre over undertrykkerne.

Personlig nærer jeg en tvivl, som jeg skal begrunde: Polemikken er kryptisk og hypotetisk, men lad os se i bakspejlet, måske kan vi lære af det.

1. Nazipropagandaen var så dygtigt og virtuost gennemført, at størstedelen af den tyske befolkning var blevet overbevist om Herrefolkets ret og pligt til at udrydde «laverestående» individer indenfor menneskeheden.

2. Personer, organisationer, der skulle være en modvægt mod naziterroren, var enten flygtet til udlandet eller uskadeliggjort.

Under jødeforfølgelserne i Danmark undslap 6.000 danske jøder krematorieovnene. I Danmark fandtes en befolkning, som var rede til at yde de nødvendige ofre for at redde landsmænd.

Det eksisterede ikke i Tyskland.

En million tyske antifascister var likvideret.

3. Angiveri blomstrede. Retstilstande var ophørt, og det nazistiske overvågningsapparat var gennemført til perfektionisme.

4. Befolkningerne i Europa var autoritetstro.

5. Jøderne havde under de racistiske forfølgelser igennem århundreder erfaret, at tilpasning til skiftende magthavere var billigste løsning. Derfor indordnede man sig.

I Hitlertyskland var der ingen muligheder for at hindre overgrebene, måske i Tjekkoslaviet, da der her endnu var en opposition.

Tyskerne gav med deres bøger fra private bogreoler, deres bidrag til mordet på tysk kulturliv. Mærkværdigvis protesterede ingen af demokratierne.

På åbne pladser afbrændte man bøger fra biblioteker og fra private hjem.

Politikernes usædvanlige tavshed i demokratierne var frygtens tavshed, de var paralyserede – lammede.

Før krigen brændte danske (også ikke nazister) bøger af f.eks. Martin Andersen Nexø: Pelle Erobreren og Ditte Menneskebarn. For kort tid siden brændte en jysk præst bøger af, men denne gang bøger som gik ind for fri abort.

Hvorfor brændte man Martin Andersen Nexøs bøger?

Er der overensstemmelse mellem Guds lære og afbrænding af bøger?

9. og 10. november; 1938: Krystalnatten

Den officielle anledning er en ung jødes nedskydning af en tysk diplomat i Paris og et fingeret attentat på Hitler i München.

Studerer man hændelsesforløbet tidsmæssigt, afsløres, at terroraktionerne havde været meget nøje planlagt igennem længere tid. Jødiske forretninger smadres, synagoger afbrændes, og i gaderne flammer tusinder af bål. Bøger forfattet af jøder og kommunister er blevet «skadelige» for den tyske, den nazistiske folkesjæl.

Bemærkelsesværdigt er, at det demokratiske Europa ikke reagerer, selv om et helt folk vader i glasskår til op over begge ører, og selv om byerne er indhyllet i røg fra brandene fra jødernes helligdomme, synagogerne. Jøder får skriftligt ordre om at møde ved forskellige politistationer, det gør de fleste, som de pæne mennesker de er, endog med deres værdigenstande.

De og værdierne forsvinder. 20.000 jøder blev ført til kz-lejre, mere end 30 blev myrdet under denne herrefolkets ariske folkefest.

Var jøderne lydige offerlam?

Ville du også være den lovlydige borger, der bare mødte op?

Tusinder af jøder var allerede flygtet udenlands, havde de, der meldte sig, ingen andre muligheder? Manglede de skjulesteder?

Var der i modsætning til jødeforfølgelserne i 1943 i Danmark ingen eller kun få, der ville hjælpe dem? Er det blot et af mange beviser på, at flertallet af det tyske folk gik ind for nazismen og deltog i, og dermed fik ansvar for, de nazistiske forbrydelser.

Hvorfor reagerede landene i Europa ikke?

De tyske byer var indhyllet i røg fra de brændende jødiske synagoger. Gaderne var dækket af glas fra de knuste ruder. Deraf navnet Krystalnatten. Jøder skulle på brystet bære en gul stjerne – jødestjernen.

Hvis politiet ønskede det skulle de fremvise pas – disse var for at undgå forvekslinger med ariere tilføjet jødiske navne som f. eks. Isak – Adam osv..

Efter Hitlertysklands nederlag skulle tyskerne stå til ansvar for de begåede forbrydelser. Men de havde intet set, intet hørt og selv personligt intet gjort. De troede osv. Det tyske folk kan og må aldrig kunne løbe fra ansvaret.

Blev demokratiernes mangel på indsats i Abessinien – Spanien – Østrig – Tjekkoslovakiet – ved Krystalnatten årsag til og starten på Anden Verdenskrig?

Gav man dermed diktatorer mulighed for de mange folkemord?

Lærte demokratierne at kun vold – truslen om krig kan stoppe diktatorer?

Blev det en af årsagerne til Den kolde Krig? Til NATO og det vanvittige atombombe – oprustningskapløb?

Et hop i tid. Dum? Klodset? Ubetænksom?

I de glade 1960. ere var jeg centerskoleleder på den nyeste og mest moderne institution for åndssvage i Danmark.

Da det var en mønsterinstitution, blev den vist frem, ikke uden stolthed, af vort fædrelands repræsentanter. Det var et af mine mange jobs at guide besøgende studiegæster rundt:

De kom fra det meste af verden. Et hold tyske katolikker, nonner og præster, var gæster en dag og ved den afsluttende snak, hvor de kunne stille spørgsmål, var de mere end tamme. For at sige det mildt, var deres «Jawohl und jawohl» til at få kvalme over.

For at få lidt fut i fejemøget, bad jeg om tilladelse til at stille dem et par spørgsmål.

«Natürlich!»

«Hvad gør I ved de voksne åndssvage og specielt for de ældre åndssvage?» Der blev stille, meget stille. I selv samme sekund vidste jeg, at her trådte jeg i spinaten. Ingen af dem kunne svare. Den eneste, der kunne var mig selv.

«Nåh, ja», sagde jeg, «det må I undskylde, jeg havde glemt, at Hitler løste problemet for jer.» Hvad dækkede min udtalelse over?

Handicappede er dårlige soldater. Handicappede kan avle andre handicappede. Det fremgår ikke ligefrem af Nürnbergtavlerne.

Hvad gør man så i et land, der kun vil have overmennesker?

Man kastrerer, man steriliserer eller vælger med tysk, «arisk», «germansk» grundighed den billigste løsning:

Man slår «skravlet» ihjel

Dansk læge bruger kz-fanger som forsøgsdyr

Nu skal man jo ikke ødsle med værdierne, så derfor gik tyske læger med i en lang række forsøg af medicinsk og anden art.

Giftgassen, som senere blev brugt i koncentrationslejrene, blev først afprøvet på handicappede «ariere». En dansk læge ved navn Carl Værnet eksperimenterede også, under krigen ganske vist på fanger i en koncentrationslejr. Det lykkedes ham at udvikle medicinpræparater, som han efter krigen forsøgte at sælge til medicinalfirmaer.

Efter krigen blev han af «gode danske» kolleger hjulpet til Sverige og forsvandt ad SS-rute Nord til Sydamerika. Dermed undgik han at blive retsforfulgt og straffet i Danmark.

I 1947 besøgte jeg koncentrationslejren Theresienstadt i Tjekkoslovakiet og forsøgte der at tale med et par tidligere fanger. De havde ingen familie, ingen fremtid, de brugte deres sparsomme kræfter på at bevare rædslerne for eftertiden.

De var levende døde.

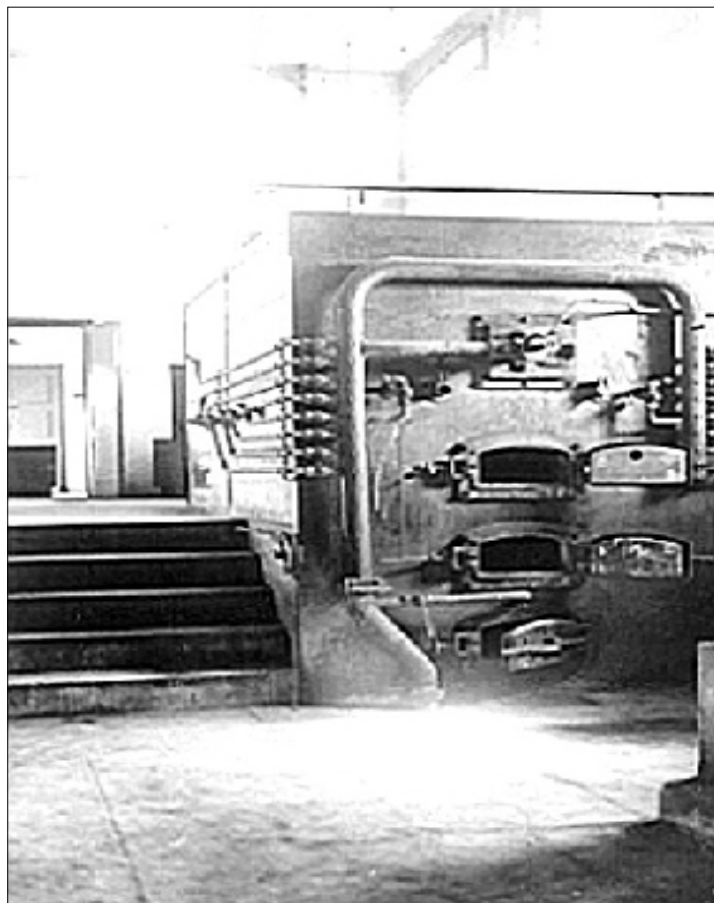
Ingen smil, ingen mimik. I forskellige havde man foretaget kirurgiske eksperimenter: her blot ét af utallige eksempler. Hvor meget kan narkosen (bedøvelsen) nedsættes ved amputationer, uden at patienten dør?

I et andet rum var enormt store fryserum.

Det mere end kneb med at få fangerne til at fortælle om disse forsøg. Først fedede nazisterne fanger op: undersøgte dem i hoved og numse for at sikre sig, at de havde samme modstandskraft som en god „arisk“, germansk soldat, ellers havde forsøgene jo ingen videnskabelig værdi.

Derefter gik forsøgene i gang.

Man iklædte fangen div. uniformsdele eller speciel udrustning og satte ham til afkøling i køleskabet.

I krematorieovnene
i Theresienstadt
vidnede knoglerester
stadig om forbrydelserne.

Metodisk kunne man dermed finde frem til hvilken udrustning, der var bedst på Østfronten under forskellige temperaturer og samtidig få helt sikre informationer om forfrysninger og overlevelseschancer.

Man lod ikke staklerne dø af forfrysninger, næh, man hev dem ud af fryseskabene så betids, at de kunne bruges i den kirurgiske forsøgsafdeling, hvor man amputerede de frosne lemmer med og uden bedøvelse.

Overlevelse? Irrelevant spørgsmål, «svinet» («undermennesket») skulle under alle omstændigheder slås ihjel – før eller senere.

Problemet var kun, hvordan skulle han aflives?

Nazisme i renkultur.

Men det havde jeg glemt, da jeg stod med de tyske nonner.

Undskyld!

Byen Lidice i Tjekkio-Slovakiet blev som gegenterror jævnet med jorden. En gengældelse for likvideringen af gauleiter Heinrich Heydrich. Byens mænd blev skudt, kvinder og børn overført til kz-lejren Auschwitz.

13 børn blev skånet – de blev adopteret af tyskere.

Billedet viser mindesmærket over udåden.

I Frankrig har man ladet byen Oreadeur sur Glanes ruiner stå. Det giver en bedre forståelse af forbrydelsens grusomhed.

Finansiering af forbrydelserne

Men eksperimenterne kostede jo penge. Hvordan skaffede man så dem? Udgifterne blev afholdt af Freundeskreis der Reichführers SS, denne vennekreds bestod af 12 repræsentanter for tysk bank- og erhvervsvesen.

I.G. Farbenindustrie købte kvindelige koncentrationslejrfangere for en pris af 100 mark pr. stk. Kvinderne brugte man til afprøvning af forskellige medicinske præparater, f. eks. dødbringende sovemedicin. (Solgtes efter krigen med betegnelsen Thalidomid.)

Man var fra I.G. Farbenindustries vedkommende stærkt utilfreds med fangernes ernæringstilstand, (de var for udhungrede, for afmagrede) og forlangte afslag i prisen.

Prisen blev reduceret, og I.G. Farben kunne præstere et overskud, som steg fra 535 millioner mark i 1936–37 til 846 mio. Rigsmark i 1940–41. Det gik jo godt, så hvorfor lade sig nøje?

Befolkningen i Tjekkioslovakiet, Polen og den besatte del af Sovjet skulle på længere sigt udryddes, men først skulle deres arbejdskraft udnyttes.

Man havde opfundet en metode, således at man på få minutter med røntgenstråler kunne sterilisere fødedygtige kvinder, der som arbejdskraft for Det tredje Rige var for værdifulde til at gå direkte i krematorieovnene.

Polen var allerede inddelt i steriliseringsdistrikter.

Hitler tilbyder Polen en 25-års ikke-angrebspagt. Overfaldet på Polen var da allerede planlagt i detaljer. Blev den lærte lektie, at nazister kan man ikke forhandle med, og at politikere er fulde af løgn og bedrag?

6. december; 1938: Tysk-fransk Ikke-angrebspagt, på trods af de «uindtagelige» fæstningsværker, Maginotlinjen og Vestvolden.

15. marts; 1939: Tjekkoslaviet besættes.

22. marts: Litauen afstår Memel. Hjemmetyskerne beder om Hitlers beskyttelse: de må selv rejse kravet om at komme hjem til das Reich, da Hitler jo har udtalt, at han ikke ønsker at erobre eller besidde fremmed land, men kun ønsker at hjælpe og «beskytte» sine landsmænd. Et ord er et ord.

3. april: Den tyske generalstab udsender hemmeligt direktiv til værnscheferne omhandlende angreb på Polen.

11. april: den tyske overkommando udsender ny befaling: alle forberedelser til angreb (Fall Weis) på Polen skal være tilendebragt, således at det kan indledes på et hvilket som helst tidspunkt efter den 1. september.

Hjernevask – masseforførelse?

Propagandaminister Göebbels:

«Hemmeligheden ved propaganda er helt at gennemsyre den, som propagandaen skal nå, uden at han overhovedet bemærker det.

Propaganda har en hensigt, men den skal skjules så klogt og virtuost, at den, den er møntet på, slet ikke bemærker den».

**Stiller denne programtale særlige krav
til din og min skarpsindighed?**